

ринок [2, с.62], що на щабель нижче, ніж “ринок, що розвивається”, і такий статус означає навіть гірші характеристики.

Наприклад, за А. Дамодараном, середній бета-коефіцієнт для машинобудування для ринків, що розвиваються, у 2017 р. становив 1,3. Середній бета-коефіцієнт за той же рік, розрахований на базі репрезентативної вибірки машинобудівних підприємств України (10 найбільших підприємств, на які у 2017 р. приходилося 27% активів галузі і 30% її чистого прибутку), в залежності від обраного за базис біржового індексу і методу розрахунку, становив від 0,1 до 11,9. Тут слід вказати декілька застережень: по-перше, мова йдеться про історичну оцінку на базі даних звітності (а саме ROE), так як більше половини вибірки не мали достатньої історії біржових торгів; по-друге, в якості показників середньоринкової дохідності використовувались індекси MSCI і Варшавської фондової біржі.

Таким чином, можна констатувати, що при оцінці індивідуального коефіцієнта ризиковості бета для українського підприємства перед дослідником стоїть дві однаково неприємні альтернативи: або самостійно проводити власний розрахунок на базі української статистики, що у більшості випадків буде слугувати ілюстрацією принципу «garbage in – garbage out», або розрахувати бета-коефіцієнт «зверху», виходячи із середнього значення по широкій вибірці більш розвинутих країн, що дасть значення, які виглядатимуть значно краще, але із високою вірогідністю будуть помітно занижувати ризик підприємства, що оцінюється.

Список використаних джерел:

1. Baele L., Londono J. Understanding industry betas. Journal of Empirical Finance, Volume 22, 2012, p.30-51.
2. Consultation: Reclassification of MSCI Ukraine Index. An MSCI press release, 2015. URL: <https://www.msci.com/documents/10199/5e1f38fd-2da5-45b1-8a63-be8c62adabaf>.
3. Damodaran A. Useful data sets. URL: <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>
4. Damodaran A. Volatility Rules: Valuing Emerging Market Companies. Working paper: Stern School of Business. New York University, 2009. 38 p.
5. Dondeti R., McGowan C., Moeller S. Computing bottom-up betas for companies in the soft drink industry. Journal of business case studies, №4, 2014, p. 357-362.

Валерія Огородник, к.е.н., доц.

*Мар'ян Матей, студент 2 курсу магістратури
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород*

ТЕНДЕНЦІЇ НА РИНКУ ОЦІНОЧНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Досліджуючи тенденції розвитку оціночної діяльності в Україні необхідно проаналізувати діяльність усіх учасників сфери оцінки майна та оціночної діяльності в Україні.

Станом на 25.10.2019р. в Державному реєстрі оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності налічувалось 13051 оцінювачів за всіма напрямками

оцінки), а суб'єктів оціночної діяльності 2807 одиниці [1]. За рік оцінювачів побільшало на 124 одиниці, а суб'єктів оціночної діяльності поменшало на 42 одиниці. (табл.1).

Таблиця 1

Кількість оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності в Україні [1]

Суб'єкти діяльності	23.12.2016	28.12.2017	28.12.2018	4.01.2019	25.10.2019	25.10.2019 /23.12.16	
						%	од.
оцінювачі	12510	12740	12924	12927	13051	44,3	5541
суб'єкти оціночної діяльності	2938	2865	2842	22849	2807	-4,5	-131

Регіональний розподіл оцінювачів по території України свідчить про значну перевагу Київської області та м. Київ по кількості оцінювачів. Незважаючи на те, що в Києві та Київській області знаходиться найбільша кількість оцінювачів, охопленість населення є найменшою по Україні. На одно оцінювача найбільша кількість населення припадає в Тернопільській та Запорізькій областях (6891 та 6544 відповідно), а найменша кількість – в Київській та Закарпатській областях (1366 та 2304 відповідно).

Регіональний розподіл суб'єктів оціночної діяльності по території України свідчить про значну перевагу Київської області та м. Київ по кількості суб'єктів оціночної діяльності. 25% від загальної кількості суб'єктів оціночної діяльності знаходяться в Київській області та м. Київ. На одного суб'єкта оціночної діяльності найбільша кількість населення припадає в Луганській та Донецьких областях (43464 та 32646 відповідно), а найменша кількість – в Київській та Одеській областях (6484 та 12156 відповідно).

Підсумовуючи слід зауважити, що легкий доступ до здобуття професії оцінювача, відсутність Наглядової ради з питань оціночної діяльності, небажання державного регулятора позбуватися важелів впливу та відходити від системи ручного управління, а також відсутність реальних повноважень у саморегулювальних організацій оцінювачів України призвели до того, що якість оцінки почала відставати від бурхливого зростання чисельності самих оцінювачів.

Список використаних джерел:

1. Державний реєстр оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності [Електронний ресурс] // Фонд державного майна України. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.spfu.gov.ua/ua/content/civil-access-data--Derzhavnij-reestr-ocinuvachiv-ta-sub-ektiv-ocinochnoi-diyalnosti.html>.
2. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001р. № 2658-14 // Відомості Верховної Ради України. – 2001.– № 47. – 252 с.